

Lydfil

[Ditt opptak 6.wav](#)

Utskrift

Da er det klart for ny pod talk i oppvekst i færder igjen. Mitt navn er hilde forsmo, og jeg har meg en med meg en gjest i dag. Marit Lyngheim Wilhelmsen, kan ikke du fortelle meg først? Hvem er du?

Jo, jeg heter jo da Marit og jeg er lkt rådgiver for skolene og barnehagene i ferdige kommune. Det betyr at jeg har ansvaret for at alt skal være på stell for både elever og lærere.

Nettopp, det er bra fordi jeg er blitt veldig nysgjerrig på dette. Med digitale enheter eller skjermbruk hjemme og på skolen. Det hører jeg stadig vekk at det er snakk om mye skjermbruk . Hvordan barna våre er på skjerm og at skolene bruker opp mye av tiden på skjerm. Så ,men før vi begynner med det, har jeg lyst til at du skal fortelle meg, hvorfor er dette tema så hot om dagen? Hvorfor?

Ja, det jeg tror det er 2 årsaker til det, og det er sikkert flere. Men 2 hovedårsaker er at barneombudet lanserte barnet barometeret forrige uke, hvor det blant annet kom veldig tydelig fram at barna ønsker skjermtid for foreldrene også, og det synes jeg var ganske nydelig. i tillegg til at det i barometeret sier noen barn at de ønsker mindre skjerm på skolen, og det er også noe vi må ta med oss.

Så og så har også Helsedirektoratet kommet med noen råd som er ute på høring om skjermtid der de er ganske tydelige på hvilke tids anbefalinger de anbefaler til barn, og at barn under 2 år for eksempel ikke skal bruke skjerm.

Ja.

Ja og at de eldste da 1,5 til 3 timer per dag, og det gjør jo at folk blir litt mer opptatt av hva de faktisk bruker av tid. Jeg vil også si at det er egentlig imot det skjermbruk utvalget foreslo når de hadde den rapporten de leverte i november i fjor. For da oppfordrer de til dialog og ikke pekefinger.

Ja, og det er klart at i og med at det har vært så mye i media i det siste, så blir jo foreldre også veldig opptatt av dette.

Ja Og jeg som er litt sånn på utsiden av skoleverket, men som snakker mye med skolefolk så synes så lurer jeg jo på, kan du skille dette med skjermbruk hjemme og skjermbruk på skolen?

Det kan jeg og i den forbindelse så må jeg også si at det som er kjempeviktig med de rådene fra Helsedirektoratet. Det er at de sier noe om skjermbruken på fritida, og det synes jeg kanskje ikke har kommet godt nok fram. Men det er den de ønsker å regulere. Og i på fritiden, så er det jo et foreldrestyrt egentlig denne skjermbruken. Det er jo ikke noe man skal overlate til barna. barn får smarttelefon når de er 8 10 år. Det er da det starter, og de bruker jo stort sett smarttelefonen. De bruker jo andre digitale enheter og, men det er liksom smarttelefonen som er den de aller fleste har.

Ja det skjønner jeg, og der bruker de den både til nyheter og til å være seg selv og til å få underholdning. Rett og slett ja. Hmmm og så er det jo sånn at cirka halvparten av guttene og eller snittet er jo at halvparten gamer, men at det er flere andel gutter enn jenter som gamer og at andelen av jenter som bruker sosiale medier er større enn det er gutter.

Men det du sier da er at skjermbruk i fritiden. Det involverer også telefonbruken.

Ja, det gjør det, og gaminga og jeg tenker ikke at alt dette er negativt, og det tror jeg ikke. Helsedirektoratet mener heller. Så har vi sagt ingenting, men det gjør det jo heldigvis ikke. Og men det som. Er kanskje den. Største utfordringen med fritidsbruken, sånn som jeg ser det da. Det er jo hvilket innhold man faktisk ser, både om det er pornografi og nyheter som ikke er redigert, og alt dette som ikke er godt nok filtrert.

Og det er jo bekymringsfullt, men.

Absolutt.

Du du sa noe om at dette er foreldrestyrt, men det kan vel også være noen ganger at det blir litt ungdomsstyrt eller barnestyrt?

Det tror jeg, og jeg tror det viser jo forskningen, og at ungene ønsker at foreldrene skal engasjere seg mer at de skal stille de spørsmål og snakke om hvilke apper de bruker og hva de gjør på de ulike appene og hvorfor den er gøy og om de ulike personene som snakkes om. Ja, den samtalen.

Ja, var også den rundt middagsbordet.

Det var fritidsbruk. Ja, men så er det dette med skole bruken skjermbruk på skolen. Jeg har lyst til å si at du skal forklare meg nærmere hva det er.

Jeg snakker mye med skolepersonell, og de forteller meg mye om dette med begrepet utforskning. Jeg har hørt det veldig mye, dry ligger knyttet til den læreplanen som nå er gjeldende. Så er det ordet brukt veldig mye.

Ja utforskning er det verbet som er mest brukt i læreplanen, men det står faktisk hundreogførtitre ganger, så det er jo brukt ganske mange ganger, men utforskning er ikke bare digitalt, og det er noe å huske på at den digitale biten av skolen den er en del av den store verktøykassa, så den store verktøykassa. Så har vi læringsbrett, eller vi har altså ipader som vi har i Færder. Vi har PCer, vi har digitale tavler, vi har mikrobiter programmeringsutstyr, osv. Ja, så de er jo en del av. Den store verktøykassa. For å drive blant annet utforskning som man også kan drive med å lete etter ting i naturen. Altså, det er ikke sånn at du må lete etter det på internett? Det der sa du jo noe vesentlig for hvis man tror at all utforskning handler om å bruke digitale læremidler, så er det jo ikke sånn det er.

Det er ikke sånn, det er nei. Vi har jo 5 grunnleggende ferdigheter i læreplanen vår. Som er lese, skrive, regne, muntlig og det digitale, og de brukes jo om hverandre, og det er jo ikke sånn at man kan lære seg å bruke det digitale helt for seg selv, eller sånn som det er nå. Så kan man ikke tenke at alle barn skal lære å lese helt av seg selv heller. Veldig mange har veldig stor nytte av disse. Skrive satt til lesing programmene. Som vi har. Som man kan man lese seg inn, og man får det skriftspråket. På den måten. Og det tror jeg kanskje er skrive seg til læring lesing. Det tror jeg er kanskje den en litt sånn skjult skatt da. For hvordan mange barn kan lære seg? Både å lese og

skrive ja, og det er viktig at du sier det der fordi skolen skal også bidra til nå snakker man ikke lenger, kanskje om sosial utjevning, men jeg sier det, for det gjør det litt enklere, altså sånn at

alle får de samme mulighetene, og jeg tenker. At hvis ikke skolen da hadde tatt i bruk digitale læremidler og hjulpet familien til å ha det tilgjengelig, så hadde det skapt et skille mellom i og med at den verden er jo blitt digital.

Den er heldigital faktisk, men viktig å huske på at skolen er ikke gjennomdigitalisert. Det er noen som tror at digitaliseringen i skolen har gjort at ikke man har analoge eller at man ikke har malerskrin lenger eller ikke, ikke sånne dukker sånne klassifiserings dukker i naturfag, for eksempel. Man har det altså man bruker de fortsatt, men vi kan ikke få et samfunn som er opp til hver enkelt familie og ha nok digitalt utstyr hjemme for å lære barn digitale ferdigheter. De må vi ta ansvar for på skolen. Og da er det viktig at alle barn har de samme mulighetene til det nettopp ja, nettopp, og jeg tror at noe av det viktigste vi kan lære ungene er jo å dyrke nysgjerrigheten sin og det å dyrke nysgjerrighet og utforskning. Det får man jo til ved å tilby dem mange måter å lære på, og så finner man jo sin beste måte etter hvert. Noen av oss husker kanskje at vi har brukt tankekart, og at det gikk opp et stort lys for oss, og det var en god måte å huske å lære på, og det kan man jo også gjøre digitalt. Og har man det til til å lage en liste rett etterpå? Ikke sant at du slipper å overføre det til svaret, for eksempel? Og i tillegg, så har vi jo også læremidler på skolen som er vurdert både med tanke på kvalitet og innhold, men også på hva personvern og informasjonssikkerhet at de læremidlene vi tilbyr til elevene våre i Færder skolen. De har gått gjennom en sterk sikkerhetskontroll for å få lov til å lagre data, for eksempel ja og det pålogging på de må jo gjøres via systemene våre, så det er ikke sånn at man bare kan gå fra utsiden og inn man må være på innsiden for å komme ut, og det er jo betryggende. Ja, men Marit målet var at jeg inviterte deg. Hva vil egentlig at jeg skulle forstå litt bedre for det første? Dette skillet mellom bruk av skjerm hjemme og bruk av skjerm på skolen, at man må passe på at ikke man slår det sammen til at det er en bruk.

Ja for det er det ikke nei. Det er det er ulike måter å bruke det på rett og slett. Kanskje ikke tenke at vi snakket om det innledningsvis eller før vi gikk på sending at det ting er ikke svart hvitt? Nei, det er ikke sånn at det er bare dårlig eller bare bra.

Ja.

Nei ikke Begge deler ofte.

Det og det, og jeg tenker jo at en del av den bruken som man har på skolen, men når man lager en podcast eller man lager en film, eller man lager musikk eller man programmerer mange av de tingene, kan man jo ta med seg. Skal man jo ta med seg i livet videre, og at det blir brukt på fritiden. Det ser jeg jo ikke på som noe som helst slags problem at det går den veien, men det er jo en del av fritidsbruken som vi absolutt ikke trenger i skolen, for eksempel sosiale medier og mobiltelefonen holder vi jo langt unna skolen så det og det det er en mening med. Det og det tenker jeg vi skal fortsette med, ja.

Og det tenker jeg egentlig var en ok avslutning at tips om å skille bruk il fritid og bruk på skolen. Og rett og slett at foreldrene må være engasjert i barnas eller ungdommenes bruk. Ja. For å lære enda mer.

Ja for det er liksom sånn at kunnskap. Det er roten til alt godt nettopp ja.

God avslutning, Marit, du takk for besøket jeg inviterer deg igjen ved en senere anledning

